

Vejledning for omkostningsberegning ved produktion af grise med hele haler

Ved produktion af grise med hele haler kan der kompenseres for følgende tiltag i besætningen (jf. BEK nr. 1290 af 28/11/2024):

- Ekstra tilsyn
- Ekstra plads
- Ekstra æde- og drikkepladser
- Tilretning og indregulering af ventilationsanlæg

Det er de samlede meromkostninger pr. gris, som indsættes i tilbuddet. Desuden skal det oplyses ved afkrydsning, hvilke af de ét til fire elementer der forventes iværksat ved produktion af grise med hele haler.

Værktøj til udregning

Der er udviklet et hjælpemiddel af Landbrug & Fødevarer Sektor for Gris til beregning af de forventede, samlede meromkostninger ved produktion af grise med hele haler. Omkostningerne opgøres pr. gris.

De forventede omkostninger er desuden fordelt på henholdsvis små- og slagtegris. Dette kan bruges i forbindelse med en fordeling af compensationen, hvis der sælges smågrise fra besætningen.

Sådan bruger du beregningsværktøjet

Indledningsvis oplyses, hvor mange grise som der bydes ind med i licitationen.

Hvis der forventes et øget areal pr. gris, så reduceres staldkapaciteten, og der kan produceres færre grise. I nedenstående tabel kan du aflæse, hvor meget produktionen falder i procent, hvis arealet øges.

Øget areal per gris i %	2,5	5	7,5	10	15	20	25	30	40	50
Ændring i grise årligt i %	-2,4	-4,8	-7,0	-9,1	-13,0	-16,7	-20,0	-23,1	-28,6	-33,3
Nyt produktionsomfang i % af nuværende	97,6	95,2	93,0	90,9	87,0	83,3	80,0	76,9	71,4	66,7

Eksempel:

Hvis arealet øges med 10 procent, så falder antal producerede grise med ca. 9 procent. Det vil sige, at produktionen falder med ca. 900 grise, hvis der som udgangspunkt produceres 10.000 grise i staldene årligt.

Hvis arealet øges med 30 procent, falder produktionen med ca. 23 procent.

Ekstra opsyn

Det skal som udgangspunkt forventes, at der skal bruges mere tid på opsyn, når der skal produceres grise med hele haler.

Omkostningerne kan opgøres på baggrund af forventet ekstra tid (minutter) pr. gris og besætningens timeløn.

Timelønnen kan være besætningens gennemsnitsløn eller gennemsnittet for den/de personer, som udfører det øgede tilsyn.

Normtidsforbruget pr. gris i Danmark er:

Smågrise: Ca. 4,8 minutter pr. gris

Slagtegrise: Ca. 11,1 minutter pr. gris

Øget areal

("Større areal pr. produceret gris end de arealkrav, der er fastsat i forhold til de dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af grise", BEK 1290)

Eksempel på merareal ved smågrise, 38 smågrise/sti

- Fjernes der en gris, så øges stiarealet med 2,7 procent, og der produceres 2,6 procent færre smågrise
- Fjernes to grise, så øges stiarealet med 5,6 procent, og der produceres 5,3 procent færre smågrise.

Eksempel på merareal ved slagtegrise, 17 slagtegrise/sti

- Fjernes der en gris, så øges areal med 6,3 procent, og der produceres 5,9 procent færre grise.
- Hvis der fjernes to grise, så øges areal med 13,3 procent, og der produceres 11,8 procent færre slagtegrise

Omkostningerne ved øget areal beregnes på baggrund af besætningens egne forventede dækningsbidrag for henholdsvis smågrise og slagtegrise i 2026.

Hvis man f.eks. øger arealet med 10 procent, så bliver kompensationen for manglende dækningsbidrag 10 procent af ens normale dækningsbidrag.

Justering af ventilationsanlæg

(”Foranstaltninger til forbedring af staldklimaet med undtagelse af omkostninger, der skyldes investeringer i aktiver”, BEK 1290)

Hvis der er brug for justeringer af ventilationsanlægget, kan der bruges følgende forudsætninger for estimering af omkostningerne.

- Startpris per besøg: 1200 kr.
- Timepris herefter: 500-600 kr. /timen
- Tid per sektion: ½ -2 timer, afhænger af kompleksitet ventilationsanlæg, eventuelle røgprøver og andet.

Ekstra æde- og drikkepladser

Hvis der forventes brug for ekstra æde- og drikkepladser, kan der bruges følgende forudsætninger for estimering af omkostningerne.

En ekstra rørfoderautomat koster cirka 3000 kr. per stk. eller ca. 1500 kr./sti, hvis den deles mellem to stier. Den vil også give ekstra drikkepladser.

Ekstra vandkopper alene koster cirka 400-500 kr. pr. stk.

Denne type investering har normalt en levetid på 10-15 år. Ved beregningen kan man angive afskrivningsperioden, i forhold til den periode der forventes at producere grise med hele haler.

